

Vlastnické právo k pozemku a jeho omezení podzemní stavbou jiného vlastníka

Abstrakt

Práce se zabývá vlastnickým právem k pozemku a jeho možnými omezeními, která mají příčinu v existenci a provozu podzemní stavby jiného subjektu pod jeho povrchem. V práci je kladen důraz na vymezení pozemku jako trojrozměrného tělesa, přičemž pozornost je zaměřena na prostor pod zemským povrchem, který je optimálním místem pro umístění staveb zajišťujících činnosti, které s ohledem na technické, ekonomické či environmentální důvody není vhodné umístit a provozovat na povrchu. S cílem určit rozsah vlastnického práva k pozemku v jeho podpovrchové části je vymezen pozemek jako věc v právním smyslu a předmět pozemkového vlastnictví a je zkoumána možnost určit horizontální hranici pozemku na vertikální ose ve směru pod zemský povrch. Práce shrnuje současné teoretické pojetí vlastnického práva, ústavní záruky, obsah a vnitřní limity. Poukazuje rovněž na omezení vlastníka pozemku institutem účelové kategorizace půdy, jehož cílem je dosáhnout optimálního využití půdy jakožto klíčové složky životního prostředí.

V práci je dále definována podzemní stavba a jsou analyzována kritéria rozhodující pro určení podzemní stavby jako samostatné věci, kterými jsou samostatnost účelového určení této stavby, dočasnost podzemní stavby anebo její charakter jako stavby liniové. Je řešena otázka, z jakých zdrojů je možné se o přítomnosti podzemní stavby v pozemku dozvědět.

Práce mapuje možná omezení vlastnického práva k pozemku, která mají příčinu v existenci a provozu podzemní stavby pod jeho povrchem. Věnuje se nejzásadnějším aspektům jednotlivých způsobů, jakými je vlastník v důsledku existence či provozu podzemní stavby omezován. Omezení vlastnického práva k pozemku je v práci kategorizováno na omezení výkonem vlastnického práva k podzemní stavbě; výkonem dalších práv vlastníka podzemní stavby s věcněprávními a obligačními účinky; z důvodu ochrany veřejného zájmu; užitím pozemku z důležitého důvodu; a zvláštní pozornost je věnována imisím hluku a vibrací, jichž jsou zejména velké podzemní stavby zdrojem.

Klíčová slova: pozemek; podzemní stavba; omezení vlastnického práva